

Muqeddes Kitab

Injil 13-qisim

«Tésalonikaliqlargha «1»»

© Muqeddes Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyghurche Kalam Terjimisi»

Injil 13-qisim

«Tésalonikaliqlargha «1»»

(Rosul Pawlusning Tésalonika shehiridiki jamaetke
yazgan birinchi mektupi)

Kirish söz

Tésalonika shehiri (bugünkü Grétsiyediki Salonika) eyni waqittiki Rim impériyesining Makédoniye ölkisige joylashgan, yipek sodisi qilidighan chong merkez idi. Rosul Pawlusning u yerge Mesihni jakarlash üçün tunji bérishi «Ros.» 17:1-10de xatirilengen. Bu weqeler miladiye 52- yaki 53-yili yüz bergen. Tésalonikadiki jamaetning ehwalini, shundaqla bu xetni obdan chüshinip yétish üçün Injildiki bu qisimdin köp ayetlerni toluq neqil keltürimiz: —

«Ular sepirini dawam qilib Amfipolis we Apolloniya sheherliridin ötüp, Tésalonika shehirige keldi. U yerde Yehudiylarning sinagogi (ibadetxanisi) bar idi. Pawlus aditi boyiche ularning arisigha kirip, uda üç shabat küni u yerde jem bolghanlar bilen muqeddes yazmilarni sherhlep munaziriliship, ulargha Mesihning azab-oqubetlerni tartqandin kéyin ölümدين tirilishi muqerrer dep hem chüshendürdi hem ispatlidi we: — Men silerge jakarlighan mushu Eysa del Qutquzghuchi-Mesihning Özi shu! — dédi.

Yehudiylarning ichidin beziler qayil bolup ishinip, Pawlus bilen Silasqa qoshuldi; shundaqla Xudadin qorqidighan Gréklerdin zor bir top ademler we az bolmighan yuqiri tebiqidiki grék ayallarmu shundaq ishendi. Biraq Yehudiylar buninggha heset qilib, birnechche qebih ademlerni yighip, bir top ademlerni toplan, sheherni astin-üstün qiliwetti. Yehudiylar Pawlus bilen Silasni tutup, sheher xelq kéngeshmisige tapshurup bérish meqsitide Yasun isimlik birsining öyige basturup bardı. Lékin ular ikkiylenni tapalmay ular Yasun we bashqa birnechche qérishdashni sheher emeldarlirining aldigha tartip apirip:

— Hemme jaylarda alemni astin-üstün qiliwetken ashu ademler mushu yergimu yétip keldi; Yasun ularni öyide qobul qildi. Ular Eysa isimlik bashqa bir padishah bar dep, Rim impératori Qeyserning permanlirigha qarshi chiqiwatidu! — dep chuqan sélishti.

Ular bu sözler bilen sheher emeldarliri bilen xalayıqni dekke-dükkige sélip qoydi. Sheher emeldarliri Yasun we bashqa tutup kélingenlerdin kapalet puli alghandin kéyin, ularni qoyuwetti.

Qérindashlar hayal bolmay Pawlus bilen Silasni shu küni kéchide Bériya shehirige ewetiwetti. Ular u yerge yétip barghanda, Yehudiylarning sinagogigha kirdi...

...Lékin Tésalonikadiki Yehudiylar Xudaning söz-kalamining Pawlus arqiliq Bériyadimu jakarlinidighanliqini anglap, u yergimu bérıp topilang kótürmekchi bolup, ammini qutratti. Shuning bilen qérindashlar Pawlusni derhal déngiz boyigha ewetiwetti. Silas bilen Timotiy bolsa Bériyada qaldi. Pawlusni uzitip mangghanlar uni Afina shehirigiche élip bardı. Andin ular Pawlusning: — «Siler Silas bilen Timotiygha mumkinqeder méning yénimgha tézraq kelsun dep yetküzüp qoyunglar» dégen tapshuruqini élip, Bériyagha qaytip keldi...».

Luqa biz üçün xatirilgen yuqiriqi bayanlargha asasen, Pawlusning ushbu xétining köp pakitliri we tepsilatirlirini téximu yaxshiraq chüshinip yételeymiz. Birinchidin, körünerlik

«Tésalonikaliqlargha «1» »

bolghini shuki, Pawlus we hemrahliri shu yerdin ziyankeshlik bilen heydelgüche Tésalonika shehiride peqet üç heptila turghan («Ros.» 17:2). Pawlus ular arisida shunche qisqa mezigil bolghini bilen, Tésalonikadiki jamaet shu waqit ichide tugulghan! Ular shübhisizki, Reb Eysaning «uruq chachquchi» dégen temsilide éytilghan, mol hosul bérédighan «yaxshi tupraq»tin idi! («Mat.» 13:3-23, «Mar.» 3:4-20, «Luqa» 4:8-15).

Yuqiriqida «Rosullarning paaliyetliri»din neqil keltürülgen ayetlerdin qarighanda Tésalonikadiki jamaette hem Yehudiylar hem «Xudadin qorqqan» gréklarningmu bar idi. Mushundaq gréklar Tewratning xewirige qiziqip ishengen bolup, her hepte «shabat küni»de Yehudiylarning «sinagog» (ibadetxana, duaxana)igha kélip dua qilish we Tewratni oqushlirini anglash üçün ulargha qoshulatti. «Galatiyaliqulargha»diki «kirish söz»imizni körüng. Jamaette yene, butpereslikni tashlap biwasite Mesihning yoligha kirgen chong bir top ademler bar idi (1:9ni körüng).

Bashqa köp joylarda yüz bergendek, xush xewerni chetke qéqip Eysaning öz Mesih ikenlikini étirap qilishni ret qilghan «sinagog»diki Yehudiylar uni étirap qilganlargha ziyankeshlik qilishqa bashlidi. Ularning hesetxorluqining pewqul'adde sewebi, Xudaning nijati xush xewer arqiliq peqet özligigila emes, «yat ellikler»gimu jakarlanghinidin ibaret idi. Mana mushu esliy butperes bolghanlarchimu towa qilish, yéngi hayatqa érishish pursiti yaritip bérilmekte!

Netijide yuqiriqi «Rosullarning paaliyetliri»diki ayetlerde xatirilengendek, shuningdek ushbu xette tilgha élinghandek, ishenmigen Yehudiylar taipilerni qutritip étiqadchilargha ziyankeshlik qildurdi (2:14-15). Ular bu ziyankeshlikni bashqa sheherlergiche yürügüzdi («Ros.» 17:13).

Rosul Pawlus bu qisqa üç hepte ichide Xudaning sözini shunche zor qizghinliq bilen qobul qilghan bu qedirlik kishilerge jan-jénidin yéqin boldi. Ulardin ayrilishqa mejbur bolup we ularning toxtawsiz qattiq ziyankeshlikke dawamliq uchrichanliqidin xewerdar bolup, kéyinki aylarda u hemkarliri bilen ular üçün üzlüksiz jiddiy duada boldi. Köp waqitlarda ulardin héch xewer yoq idi. Axirida, Pawlus ularning halidin undaq xewersiz qélisqa qarap turulmay, ularni ziyankeshlik astida étiqadtin yénip chiqarmikin dep ensirep, ehwalni bilish hem ularni righbetlendürüshke Afina shehiridin Timotiyini ularning yénigha ewetti. Ular étiqadta kichik bowaqlardek bolup, ular shunche éghir azab-oqubetlerge uchrichan bolghachqa, «étiqadimiz belkim durus emes» yaki «bizde birer eyib bolushi kérek, shunga Xuda bizni jazalawatamdikin?», dep oylap qélishi mumkin bolatti. Timotiy ulargha: Shundaq biaram bolmanglar, ziyankeshlik we azab-oqubet biz Mesih étiqad qilghuchilarning nur we heqiqetke egeshishidighan étiqadliq hayatimizning normal bir qismidur» dégendek telim berdi. Emeliyette bundaq ishlar Xudaning pilanining bir bölükidur (3:1-5). Biz Eysa Mesihke mensüp bolup, Xudagha xlasmenlik bilen yashaymen dep irade baghlaidikenmiz, hayatimizda bir yolda bolmisa bashqa bir yolda azab-oqubet yaki ziyankeshlik bolmisa, undaqta étiqadimizning bir yeri durus bolmay qalidu! («2Tim.» 3:12).

Pawlus Korint shehiride turghinida Timotiy (belkim Silas bilen) Tésalonikadin uning yénigha qaytip keldi. Ular Pawlusqa, Tésalonikadiki qérindashlar peqet ziyankeshlik astida peqet ching turupla qalmay, belki étiqad we méhir-muhebbetning herqaysi jehetliride ösüp yétilip, kamaletke qarap mangmaqta; shundaqla séni we bizni intayin séghinghan dep xewer

«Tésalonikaliqlarğa «1» »

yetsküzdi (3:6-10). Shuning bilen birge qérindashlar Xudaning sözini etrapidiki barliq rayonlarghimu yektüzüptu, (1:8-10), dep xewer yetküzidu. Shunga rosul tolup tashqan shadliq we muhebbet ichide ulargha bu xetni yazidu. Mezkur xet peqet righbet-teselli yetküzidighan mektup, xalas. Uning héchyéride tenbih yaki birer illetlerni tüzitish sözliridin qilche pura qoyqur. Halbuki, xette qimmetlik bolghan telim túsini alghan sözler, shundaqla rosulning barliq xetliride daim dégüdek: «téximu köp», «téximu éship tashqan» dégen sözler tépilidu — démek, étiqadtin chiqqan téximu köp ejir, muhebbetning téximu köp ipadiliri bolsun, dégen ündeshliri bar.

Jamaettiki birnechche qérindashlar alemdin ötkenidi-de, rosul ularni «**ölüm ichide uxlighan**» deydu. (4:13). Nechchisi ziyankeshlikte öltürülgen bolushi mumkin idi. Lékin Pawlus jamaettikilerge Reb Eysa qaytip kelgende étiqadchilarning halitining özgirishliri toghrisidiki telimler bilen teselli béridu (4:13-5:11). Reb Eysa bu dunyagha qaytip kelginide biz bu dunyada téxi hayat yashawatqan bolsaq, Mesih Eysaning asmandiki bulutlar bilen chüshkinide, biz söygen, «**ölüm ichide uxlighan**» qérindashlarning uning bilen bille kelgenlikinimu körimiz. U chaghda biz Reb bilen körüshüshke hawagha kötürülmiz! — deydu. Hemmimiz uchushni öginimiz!

Xet shundaq addiy we ochuq köngüllük bilen yézilghachqa, izahatlar adettikidek köp bolmaydu we «qoshumche söz» qoshmaymiz.

Pawlusning ushbu xetni yézip qisqa mezgildin kéyin ulargha alahide nechche mesile toghruluq yazghan ikkinchi xétige bolsa «qoshumche söz»imiz bar bolidu. Biz yene burunqi adettikidek xetning mezmunini nechche bölekke bölmeymiz. Oqurmenler mezkur xetni oqush jeryanida shuni bayqayduki, xetning hemmisi bir-biridin ayrilmas bir gewdidur. Yene tekitleymizki, xettiki bablar we ayetlarning «tertíp reqemliri» oqurmen ishengüchilerge qolayliq bolsun üçhün köchürgüchiler teripidin qoshulghan bolup, ular esli xetning bir qismi emes idi.

Tésalonikaliqlargha «1»

Rosul Pawlus Tésalonika shehiridiki jamaetke yazghan birinchi mektup Pawlusning salamliri, teshekkür étishliri we righbetlendürüshliri

1 Menki Pawlus, Silas hemde Timotiydin XudaAtimiz we Rebbimiz Eysa Mesihde bolghan, Tésalonika shehiridiki jamaetke salam.

Silerge méhir-shepget we xatirjemlik bolghay!

² Biz dualirimizda silerni yad étip turup, Xudagha siler üçün herdaim teshekkür éytimiz; ³ XudaAtimizning aldida étiqadینگلardin bolghan emelliringlarni, méhir-muhebbettin chiqqan japaliq ejringlarni, Rebbimiz Eysa Mesihke baghligħan ümidte bolghan chidamliqinglarni izchil eslep turuwatimiz. ⁴ Chünki ey qérindashlar, Xuda söygenler, Uning silerni tallighanliqi bizge ayan. ⁵ Chünki xush xewirimiz silerge yetküzülinide sözler bilenla emes, belki küch-qudret bilen, Muqeddes Roh bilen, mutleq jezmleshtürülgen halda silerge yetküzülgen; uning üstige, bizning silerning aranglarda bolghinimizda silerni dep özimizni qandaq tutqanliqimizni obdan bilisiler.

⁶ Shuning bilen siler éghir azab-oqubet ichide turuqluqmu, Muqeddes Rohning shadliqi bilen söz-kalamni qobul qilip, bizni, shundaqla Rebning Özini ülgé qilip egeshtinglar, ⁷ shuning bilen siler Makédoniye we Axaya ölkiliridiki barliq étiqadchilargha ülgé bolup chiqtinglar; ⁸ chünki Rebning söz-kalami silerdin peqet Makédoniye we Axayaghila yangrap qalmastin, belki hemme yerge Xudagha baghlangħan étiqadینگlar toghruluq hemme yerge xewer tarqiliptu; netijide, bizning shu yerlerde xush xewer toghruluq héchnéme déyishimizning hajiti qalmidi. ⁹⁻¹⁰ Chünki biz barghanliki jaydiki kishiler silerning bizni qandaq qarshi alghanliqinglarni, silerning butlardin qandaq waz kéchip tirik we heqiqiy Xudaning xizmitide bolushqa, shundaqla Uning Oghlining, yeni U ölümdin tirildürgen, kelgüside kélidighan ghezeptin bizni qutquzghuchi Eysaning ershtin kélishini kütüshke Xudagha baqqanliqinglarni bayan qilishidu...

1:1 «Tésalonika shehiridiki jamaetke salam» — «Tésalonika» dégen sheher hazirqi Grétsiye (Makédoniye) hazirqi ismi «Salonika». Kona zamanda «Tésalonika» dep atalghan.

1:1 Rim. 1:7; Ef. 1:2; 1Pét. 1:2.

1:2 Ef. 1:16; Fil. 1:3; Kol. 1:3; 2Tés. 1:3.

1:3 «étiqadینگلardin bolghan emelliringlar...» — grék tilida «étiqadینگlardin bolghan emiling...».

—Yuh. 6:29.

1:3 Yuh. 6:29

1:5 1Kor. 2:4; 4:20; 1Tés. 2:1.

1:6 1Kor. 4:16; 11:1; Fil. 3:17; 2Tés. 3:9.

1:8 «chünki Rebning söz-kalami silerdin peqet Makédoniye we Axayaghila yangrap qalmastin, belki hemme yerge Xudagha baghlangħan étiqadینگlar toghruluq hemme yerge xewer tarqiliptu; netijide, bizning shu yerlerde xush xewer toghruluq héchnéme déyishimizning hajiti qalmidi.» — démek, Pawlus we xizmetdashliri qaysi yerlerge barmisun, shu yerdiki kishiler alliqachan Tésalonikadikilerning Xudagha bolghan étiqadidin xewer tapqan, shundaqla özlirimu xush xewerdin xewerdar bolghan.

1:9-10 «chünki biz barghanliki jaydiki kishiler silerning bizni qandaq qarshi alghanliqinglarni... bayan qilishidu» — grék tilida: «chünki biz barghanliki jaydiki kishiler bizning silerning aranglarga kirishimizning qandaq ikenlikini... bayan qilishidu».

1:9-10 Ros. 1:11; Fil. 3:20; 2Tés. 1:10; Weh. 1:7.

«Tésalonikaliqlarga «1»»

Pawlusning Tésalonikadiki xizmiti

2¹ Chünki, i qérindashlar, bizning aranglarga kirginimiz toghruluq bilisilarki, u bikargha ketmidi. ² Silerge yene shumu melumki, gerche ilgiri Filippi shehiride qiyin-qistaq we xarliqqa uchrichan bolsaqmu, zor qattiq qarshiliqqa qarimay Xudaning xush xewirini silerge yetküzüşke Xudayimizning medet bérishi bilen yürekliq bolduq. ³ Chünki bizning ötünüş-jékileshirimizde héchqandaq aldanchiliq, napak niyet yaki hiyligerlik yoqtur. ⁴ Eksiche, biz Xuda teripidin xush xewerning amanet qilinishqa layiq körülgen ademler süpitide biz shuninggha munasip halda ademlerni emes, belki qelbimizni sinighuchi Xudani xursen qilish üçün xush xewerni jakarlaymiz. ⁵ Chünki siler bilgendek biz héchqaysi waqitta aranglarga xushametchilik bilen we yaki tamaxorluqqa niqab taqap kelmiduq — (bu ishta Xuda bizge guwahchidur) —. ⁶ gerche biz Mesihning rosullirining süpitide telep yüklileydighan bolsaqmu, meyli siler bolunglar yaki bashqilar bolsun, héchbir insandin birer izzet-shöhret izdigen emes iduq. ⁷ Eksiche biz aranglarda xuddi bala imitidighan ana öz bowaqlirini köyünüp asrighandek silerge mulayim muamilide bolduq. ⁸ Shu chaghda, silerge shundaq telpüngeniduq, silerge peqet Xudaning xush xewerini tapshurushnila emes, hetta öz jénimizni tapshurushqimu razimiz; chünki siler bizge intayin qedirlik idinglar. ⁹ Chünki, i qérindashlar, bizning qandaq japalig emgek qilghinimiz ésinglarda bardur; héchqaysinglarga éghirimizni salmasliq üçün kéche-kündüzlep méhnet qilduq, Xudaning xush xewirini silerge yetküzduq. ¹⁰ Étiqadchilardin bolghan silerning aranglardiki emeliyetlirimizning qandaq ixlasmén, heqqaniy we eyibisiz ikenlikige özünglar we Xudaning Özimu guwahchidur. ¹¹⁻¹² We yene siler bilginginlardek, atining öz perzentlirige nesihet berginidek biz herbiringlarga shundaq jékilep, righbet-teselli béríp, silerni öz padishahliqigha we shan-sheripige chaqiriwatqan Xudagha layiq halda méngishqa dewet qilduq.

¹³ Xudagha yene shu sewebtin toxtawsiz teshekkür éytimizki, silerning bizdin anglighan Xudaning söz-kalamigha qulaq salghininglarda, uni insandardin kelgen söz süpitide emes, belki uning emeliy süpitide, yeni Xudadin kelgen söz-kalam dep uni qobul qildinglar; u söz-kalam hazir ishengüchi silerde ishlimekte. ¹⁴ Chünki siler, i qérindashlar, Yehudiye ölkisidiki Mesih Eysada bolghan jamaetlerdin ülgé aldinglar; ular shu yerde Yehudiylar teripidin qandaq xarliqlargha uchrichan bolsa, silermu öz yurtdashliringlar teripidin oxshash xarliqlargha uchridinglar. ¹⁵ Ular, yeni shu Yehudiylar, eslide Reb Eysani we peyghemberlerni öltürgen we biznimu ziyankeshlik qilip qoghliwetkenidi. Ular Xudani narazi qilip, we hemme insan bilen qériship, ¹⁶ «yat ellikler»ning nijatliqqa érishishi üçün ulargha sözlishimizge tosqunlug qiliwatidu. Shuning bilen ular gunahlrini üzlüksiz chékige yetküzmekte; lékin ghezep ularning béshigha toluqi bilen chüshürülüş aldida turidu.

2:1 1Tés. 1:5, 9.

2:2 «zor qattiq qarshiliqqa qarimay Xudaning xush xewirini silerge yetküzüşke ... yürekliq bolduq» — «Xudaning xush xewiri» bolsa Xuda Özï ewetken, shundaqla Özï toghruluq xush xewerdur.

2:2 Ros. 16:22; 17:2.

2:4 Gal. 1:10.

2:5 Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1.

2:6 1Kor. 9:3; 2Tés. 3:9.

2:9 Ros. 18:3; 20:34; 1Kor. 4:12; 2Kor. 11:9; 12:13; 2Tés. 3:8.

2:11-12 Yar. 17:1; 1Kor. 7:20; Ef. 4:1; Fil. 1:27; Kol. 1:10.

2:14 Ros. 17:5,13.

2:15 «Ular, yeni shu Yehudiylar, eslide Reb Eysani we peyghemberlerni öltürgen...» — «Yehudiy peyghemberlerni... öltürgen» — Tewrattiki köp peyghemberler yurtdashliri teripidin öltürülgen; eng axirqi öltürülgeni bolsa Reb Eysani tonushturghuchi peyghember Yehya idi. «...we biznimu ziyankeshlik qilip qoghliwetkenidi» — «qoghliwetkenidi» — Yehudiylar köp ishengüchilerni Yehudiye ölkisidin qoghliwetti («Ros.» 8:1); andin shuningdin bashlap Pawlus we bashqa rosullarni xush xewerni jakarlaydighan jaylardinmu heydiwetti.

2:15 Mat. 23:37; Luqa 13:34; Ros. 7:52.

2:16 Ros. 17:13.

«Tésalonikaliqlar» «1» »

Pawlusning ensireshliri

¹⁷ Lékin biz, i qérindashlar, amalsiz silerdin intayin qisqa vaqit judalashqan bolsaqmu (tende bol-simu, qelbde emes), siler bilen yene didar körüshüshke qewetla intizarliqimizdin yéninglarga bérishqa téximu bek intilduq! ¹⁸ Shuningdek yéninglarga barghumiz bar idi — emeliyette menki Pawlus qayta-qayta tiriship baqtim; biraq buningga Sheytan tosquinluq qildi... ¹⁹ Chünki bizning istek-arzuymiz, shadliqimiz we Rebbimiz Eysa qaytip kelgende pexirlinidighan tajimiz néme bolidu? Bu del siler özünglar emesmu? ²⁰ Chünki siler bizning pexrimiz, bizning shadliqimiz!

3 ¹ Shuning bilen biz silerdin xewersiz taqitimiz taq bolup, özimiz Afina shehiride yalghuz qélip, ² aldinglarga qérindishimiz hem Xuda yolida Meshinning xush xewiride boluwatqan xizmetdishimiz Timotiyni silerni étiqadta mustehkemlesh-kücheytish we righbetlendürüsh üçün ewetishni qarar qilduq; ³ bizning uni ewetishtiki meqsitimiz, héchkimning bëshinglarga chüshken mushu zexmet-qiyinchiliqlar sewebidin étiqadta tewrinip qalmasliqi üçündür. Chünki özünglar bundaq ishlarga uchrashqa aldin'ala békitilgen, dep bilisiler. ⁴ Chünki biz siler bilen bille bolghan waqtimizda, silerge hemmimiz azab-qiyinchiliqqa uchrimay qalmaymiz dep aldin'ala éytqanidug. Emeliyette hazir déginimizdek boldi, dep bilisiler. ⁵ Shu sewebtin taqitim taq bolup, étiqadinglarning zadi qandaq ikenlikini bilish üçün, azdurguchi silerni azdurup bizning silerge singdürgen ejrimiz bikargha kettimikin dep ensirep, Timotiyni yéninglarga ewetkenidim..

⁶ Lékin Timotiy baya yéninglardin qaytip kelgende, étiqadinglar we méhir-muhabbitinglar toghrisida bizge yaxshi xewer élip kélip, silerning bizni herdaim séghinip turghanliqlarni we xuddi biz siler bilen didarlishishqa telpünginimizdek, silerningmu bizni körgünglar kelgenlikini éytti. ⁷ Shuningdek, ey qérindashlar, bëshimizga chüshken mushundaq barliq azab-oqubet we éghirchiliq ichide turuwatqinimizda silerdin, yeni ching étiqadinglardin righbet-teselli taptuq; ⁸ Chünki Rebde ching turghan bolsanglar, biz ölmey, hayat qalimiz! ⁹ Emdi siler üçün, Xudayimiz aldida silerning wejinglardin tolimu shadlanduq, bu zor shadliqimizdin siler üçün Xudagha qanchilik derijide teshekkür éytsaq bolar?! ¹⁰ Siler bilen didar körüshüsh we étiqadinglardiki yétersizliklarni mukemmel qilishqa muyesser bolush imkaniyiti üçün, kéche-kündüz Xudagha zor telmürüp yélinmaqtimiz..

¹¹ Emdi bizning XudaAtimizning Özi hem Rebbimiz Eysa bizning yolimizni yéninglarga bashlighay; ¹² emdi méhir-muhabbetimiz silerge tolghandek, Reb silerning bir-biringlarga we hemme ademlerge bolghan méhir-muhabbitinglarni ashurup, tolup tashтурghay; ¹³ hem shundaq bolghanda, Rebbimiz Eysa Özining barliq muqeddes bendiliri bilen bille qaytip kelgende qelbinglar bizning XudaAtimiz aldida pak-muqeddeslikte nuqsansiz bolushqa mustehkemlinidu!.

2:18 «Shuningdek yéninglarga barghumiz bar idi — emeliyette menki Pawlus qayta-qayta tiriship baqtim» — «qayta-qayta» grék tilida «bir qétim, ikki qétim».

2:18 Rim. 1:13; 15:22.

2:19 2Kor. 1:14; Fil. 2:16; 4:1.

3:2 Ros. 16:1; Rim. 16:21; Fil. 2:19.

3:3 Ros. 14:22; Ef. 3:13; Fil. 1:14; 2Tim. 3:12.

3:5 «azdurguchi silerni azdurup bizning silerge singdürgen ejrimiz bikargha kettimikin dep ensirep,...» — «azdurguchi» Sheytan, Iblis.

3:8 «chünki Rebde ching turghan bolsanglar, biz ölmey, hayat qalimiz!» — Pawlus Tésalonikadikilerni shunche yaxshi körettiki, mubada ular Rebdin ténip ketken bolsa, u özimu öley dep qalatti.

3:10 Rim. 1:10,11; 15:23; 2Tim. 1:4.

3:11 «Emdi bizning XudaAtimizning Özi hem Rebbimiz Eysa bizning yolimizni yéninglarga bashlighay» — qiziq bir ish shuki, «yolimizni... bashlighay» dégen péil grék tilidiki «birlik shexs» sheklidir. Démek, XudaAta we Reb Eysa bir shexsdek ish qilidu.

3:13 1Kor. 1:8; 1Tés. 5:23; 2Tés. 2:17.

«Tésalonikaliqlarğa «1» »

Xudani xursen qilidighan hayat yoli

4¹ Axirida, i qérindashlar, biz Reb Eysada turup silerdin shuni ötünimiz hem jékileymizki, siler bizdin Xudani xursen qilishqa qandaq méngishinglar kéreklikini tapshuruwalghininglardek hem hazir shu boyiche méngiwatqininglardek, shundaq qilishinglar téximu éship tashqay..² Chünki siler bizning Reb Eysa arqiliq silerge néme emrlerni tapilighanliqimizni bilisiler..³ Chünki Xudaning iradisi shuki, pak-muqeddes qilinish, herqandaq buzuqchiliqtin saqlinish..⁴ yeni herbiringlar Xudani tonumaydighan taipilerdek shehwaniy heweslerge bérilmey, belki qandaq qilip öz ténini bashqurup, uni pak-muqeddeslikte ar-nomus bilen saqlashni öginiwélishtur..⁶ Bu jehetlerde héchkim öz qérindishining heqqige chang sélip, öz paydamenpeitini qoghlimisun; chünki biz ilgiri silerge chüshendürüp toluq agahlandurghinimizdek, barliq mushundaq ishlarda Reb Özi intiqam alghuchidir..⁷ Chünki Xuda bizni napakliqqa emes, belki pak-muqeddeslikte yashashqa chaqirdi..⁸ Shuning üçün bu heqiqetni ret qilghan adem, insaniy hoquqni emes, belki silerge Muqeddes Rohini ata qilghuchi Xudani ret qilghan bolidu..⁹ Emdi qérindashliq méhir-muhebbetke kelsek, bu toghrisida silerge yézip olturishimizning hajiti yoq. Chünki Xuda Özi bir-biringlarga méhir-muhebbet körsitishni ögetmekte..¹⁰ Chünki siler pütkül Makédoniye ölkisidiki hemme qérindashlarga shundaq qiliwatisiler; shundaq bol-simu, i qérindashlar, shundaq qilishqa bérilip téximu éship téshishinglarni,¹¹ shundaqla biz silerge tapilighinimizdek, tinch yürüşni, bashqilarning ishlirigha arilashmay, öz ishinglar bilen bolup, ikki qolunglarga tayinip yashashni nishan qilip intilishinglarni ötünimiz..¹² Mana shundaq qilsanglar, sirttikiler aldida izzet-hörmetke sazawer bolup mangisiler we héchkimning qoligha béqinip qalmaysiler..

Eysa Mesihning qayta kélishi

¹³ Lékin, ey qérindashlar, ümidsizlik ichide yashawatqan bashqa hemmisidek, aranglardiki ölümde uxlap qalghanlarga qayghurup hesret chekmeslikinglar üçün ularning hali toghruluq xewersiz qélishinglarni xalimaymiz..¹⁴ Chünki biz Eysaning ölüp tirilgenlikige ishengenikenmiz, Eysa qayta kelginide, ölümde Uningda uxlap qalghanlarni Xuda Uning bilen bille élip kélidighanliqigha ishinimiz..¹⁵ Chünki rebning söz-kalami boyiche silerge shuni éytimizki, Reb qayta kelgüche tirik qalghan bizler uning aldigha chiqishimiz jezmen ölümde uxlap qalghanlarningkidin awwal bolmaydu;..¹⁶ Chünki Reb qattiq bir nere tartip,

4:1 Fil. 1:27; 1Tés. 2:12.

4:3 Rim. 12:2; Ef. 5:27; Fil. 4:8.

4:4-5 «... belki qandaq qilip öz ténini bashqurup, uni pak-muqeddeslikte ar-nomus bilen saqlashni öginiwélishtur» — grék tilida «öz ténini» «öz chinisi» dégen bilen ipadiliniidu. Shunga jümlining eng axirqi bölikini «Xudaning iradisi... öz jorahemrahini tétip, pak-muqeddeslik we ar-nomusluqta hayat ötküzüşni öginiwélishtur» yaki «öz pak-muqeddeslik we ar-nomusluqlarni saqlap, öz jorahemrahinglar bilen yashashni öginiwélishtur» depmu chüshinishke bolidu. Chong imkaniyet barki, rosul terjimimizdikidek shundaqla bu ikki meninimu bildürmekchi bolghan. Xudaning bekkitkini bilen nikahlangan er-ayal beribir «bir ten»dur.

4:4-5 1Kor. 15:34; Ef. 4:18.

4:7 Yuh. 17:19; 1Kor. 1:2.

4:8 Luqa 10:16; 1Kor. 7:40.

4:9 Law. 19:18; Mat. 22:39; Yuh. 13:34; 15:12; Ef. 5:2; 1Pét. 4:8; 1Yuha. 3:23; 4:21.

4:11 Ros. 20:34; Ef. 4:28; 2Tés. 3:7,12.

4:12 «Mana shundaq qilsanglar, sirttikiler aldida izzet-hörmetke sazawer bolup mangisiler we héchkimning qoligha béqinip qalmaysiler» — «sirttikiler» étiqadsizlar, jamaettin sirtta turghanlarni körsitidu.

4:13 «silerning ... ularning hali toghruluq xewersiz qélishinglarni xalimaymiz» — «silerning... xewersiz qélishinglarni xalimaymiz» dégen bu ibare adette Rim impératori yarliq chüshürgende ishliitidighan ibare idi. Rosul emdi kéyinki gépini «alem impératori Eysa Mesih»din kelgen dep puratmaqchi oxshaydu.

4:13 Law. 19:28; Qan. 14:1; 2Sam. 12:20-23.

4:15 «Reb qayta kelgüche tirik qalghan bizler uning aldigha chiqishimiz jezmen ölümde uxlap qalghanlarningkidin awwal bolmaydu» — «chiqishimiz» dégen söz «asmangha kötürülüşimiz»ni kötüridu. Kéyinki ayetlerni körüng.

4:15 1Kor. 15:22,51.

«Tésalonikaliqlarga «1» »

bash perishtining awazi we Xudaning kanay sadasi ichide asmandin chüshidu we Mesihde bolup ölgenler awwal tirilidu; ¹⁷ andin tirik qalghan bizler ular bilen birge Reb bilen hawada körüshüsh üçün, bulutlar arisigha élinip kötürülimiz; shuning bilen biz Reb bilen menggü birge bolimiz. ¹⁸ Shunga, bir-biringlarga bu sözler bilen righbet-teselli béringlar.

Rebning künini kütüwélis

5 ¹ Lékin i qérindashlar, silerge shu ishlarning waqitliri we zamanliri toghrisida yézishimning hajiti yoq. ² Chünki özünglar obdan bilisiler, Rebning küni xuddi kéchide kirgen oghrining kélishige oxshash tuyuqsiz kélidu. ³ Emdi kishiler «Dunya tinch-aman boluwatidu» dep turghanda, xuddi hamilidar ayalning tolghiqi ushtumtut tutqinidek, halaket ularning bérshigha tuyuqsiz chüshidu; shuning bilen ular uningdin qéchip qutulalmaydu. ⁴ Lékin siler, i qérindashlar, qarangghuluqta turghuchilar emessiler; shuning bilen u kün silerni oghridek chöchütüp kelmeydu. ⁵ Chünki siler hemminglar yoruqluqning perzentliri, kündüzning perzentliridursiler; biz kéchige tewe yaki qarangghuluqqa mensup emesimiz.

⁶ Shuning üçün bashqa hemmisidek uxlimayli, belki segek we salmaq bolayli. ⁷ Chünki uxlaydighanlar kéchisi uxlaydu, mest bolidighanlarmu kéchisi mest bolidu. ⁸ Biraq özimiz kündüzge mensup bolghandin kéyin, salmaq bolayli, kökrikimizge étiqad we méhir-muhebbetni sawut qilip, beshimizgha nijatqa baghlanghan ümidni dubulgha qilip kiyiwalayli; ⁹ chünki Xuda bizni Öz ghezipige uchrish üçün emes, belki Rebbimiz Eysa Mesih arqiliq nijatqa érishtürüsh üçün tallap békitken. ¹⁰ U biz üçün öldi — meqsiti, hayat qélip oyghaq tursaqmu yaki ölümde uxligan bolsaqmu, bizning Uning bilen bille hayatta bolushimiz üçündür.

¹¹ Shuning üçün, hazir qiliwatqininglarga oxshash, bir-biringlarni dawamlıq righbetlendürüp, bir-biringlarning étiqadini qurunglar.

Axirqi telim we salamlar

¹² Emdi i qérindashlar, aranglarda japaliq ishlewatqan we Rebde silerge yétekchilik qilip, nesihet bériwatqanlarni qedirlishinglarni ötünimiz. ¹³ Bu xizmetliri üçün ularni chongqur hörmet we méhir-muhebbet bilen qedirlenglar. Bir-biringlar bilen inaq ötünglar. ¹⁴ Emma, i qérindashlar, silerdin shunimu ötünimizki, tertipsiz yürgenlerge nesihet béringlar, yüresizlerni righbetlendürünglar, ajizlarga yar-yölek bolunglar we hemme ademge sewrichan bolunglar.

4:16 Mat. 24:31; 1Kor. 15:52; 2Tés. 1:7.

4:17 «andin tirik qalghan bizler ular bilen birge Reb bilen hawada körüshüsh üçün, bulutlar arisigha élinip kötürülimiz; shuning bilen biz Reb bilen menggü birge bolimiz» — bu weqeler toghruluq «Kolossiliklerge»diki (3:3 toghruluq) «qoshumche söz»imizni körtüg.

5:2 Mat. 24:43; 2Pét. 3:10; Weh. 3:3; 16:15.

5:3 2Tés. 1:9.

5:4 Ef. 5:8.

5:5 Luqa 16:8; Rim. 13:12; Ef. 5:8.

5:6 Luqa 21:36; Rim. 13:11,13; 1Kor. 15:34; Ef. 5:14.

5:8 «... salmaq bolayli, kökrikimizge étiqad we méhir-muhebbetni sawut qilip, beshimizgha nijatqa baghlanghan ümidni dubulgha qilip kiyiwalayli» — «Yesh.» 59:17ni körlüg. Grék tilida: «meydimizge étiqad we muhebbetning sawutini, beshimizgha nijatning ümidini dubulghisini kiyiwalayli».

5:8 Yesh. 59:17; Ef. 6:14.

5:10 «bizning Uning bilen bille hayatta bolushimiz üçün» — démek, Uning dunyagha qaytip kélishide tirilip turishimiz üçün.

5:10 Rim. 14:7; 2Kor. 5:15; Gal. 2:20; 1Pét. 4:2.

5:12 Rim. 15:27; 1Kor. 9:11; 16:18; Gal. 6:6; Fil. 2:29; 1Tim. 5:17; Ibr. 13:7,17.

5:13 «... Bu xizmetliri üçün ularni chongqur hörmet we méhir-muhebbet bilen qedirlenglar. Bir-biringlar bilen inaq ötünglar» — mushundaq étiqadchilar jamaette meydingha kelse, kéyinche ularni jamaettiki «aqsaqal» yaki «yétekchi» dep békitishke toghra kélidu. Pawlus Tésalonikadiki jamaette téxi aqsaqallarni békitmigenidi.

5:14 «... ajizlarga yar-yölek bolunglar» — «ajizlar» belkim rohiy hem jismaniy tereplerde bolghan ajizlarni körsitidu.

«Tésalonikaliqlarğa «1» »

¹⁵ Héchqaysinglar yamanliqqa yamanliq qilmasliqqa köngül bölünglar, bir-biringlarga we barliq kishilerge hemishe yaxshiliq qilishqa intilinglar..

¹⁶ Herdaim shadlininglar.. ¹⁷ Toxtimay dua qilinglar.. ¹⁸ Herqandaq ishta teshekkür éytinglar. Chünki mana bular Xudaning Mesih Eysada silerge qaratqan iradisidir.. ¹⁹ Rohning otini öchürmenglar.. ²⁰ Aranglarda peyghemberlerche yetküzülgen bésharetlik sözlerni kemsitmenglar; ²¹ hemme gepni tekshürüp ispatlap körünglar; durus bolsa uni ching tutup qoldin bermenglar..

²² Yamanliqning herqandaq sheklidin özünglarni yiraq tutunglar..

²³ Xatirjemlikning Igisi bolghan Xuda Özi silerni özü-késil pak-muqeddes qilghay, Rebbimiz Eysa Mesih qayta kelgüche pütkül rohinglar, jéninglar we téninglarni eyibsiz saqlighay.. ²⁴ Silerni Chaqirghuchi bolsa sadiq-wapadur, U uni jezmen ada qilmay qalmaydu.. ²⁵ Qérindashlar, biz üçün dua qilinglar. ²⁶ Hemme qérindashlar bilen pak söyüşler bilen salamlishinglar..

²⁷ Men Rebde silerge shuni jiddiy tapilaymenki, bu xetni shu yerdiki hemme muqeddes qérindashlarga oqup béringlar! ²⁸ Rebbimiz Eysa Mesihning méhir-shepqiti silerge yar bolghay!

5:15 Law. 19:18; Pend. 20:22; 24:29; Mat. 5:39; Rim. 12:17; 1Kor. 6:7; 1Pét. 3:9.

5:16 Mat. 5:12; Luqa 10:20; Rim. 12:12; Fil. 4:4.

5:17 Luqa 18:1; Rim. 12:12; Kol. 4:2.

5:18 Ef. 5:20.

5:19 «Rohning otini öchürmenglar» — grék tilida «Rohni öchürmenglar». «Roh» Muqeddes Roh, elwette. «Muqeddes Rohning oti» ishengen ademning qelbide yaxshiliq qilishqa yaki bolupmu melum bir rohiy iltipatni bildürüşke küchlük ilham peyda qilghan bolsa uni «öchürüş»ke bolmaydu. Mushu sözler belkim bésharet bérish yaki bashqa möjizilik iltipatlarni közde tutidu; kéyinki ayet bilen munaswiti bar.

5:19 1Kor. 14:30.

5:20 «Aranglarda peyghemberlerche yetküzülgen bésharetlik sözlerni kemsitmenglar» — grék tilida «peyghemberlik sözler». «Rohiy iltipatlar» toghruluq «Korintliqlarğa (1)»diki «qoshumche söz»imizni körüng.

5:21 1Yuha. 4:1.

5:22 «Yamanliqning herqandaq sheklidin özünglarni yiraq tutunglar» — «yamanliqning herqandaq shekli» yamanliqning her xilliliqni hemde yaman ishtek körünüp qalidighan öz ichige alidu. Étiqadchilar hetta «yaman ishtek körünüp qalidighan» ishtimu bolmasliqqa köngül bölüşhige toghra kélidu.

5:22 Fil. 4:8.

5:23 «Xatirjemlikning Igisi bolghan Xuda» — grék tilida: «Xatirjemlikning Xudasi» — démek, xatirjemlik bergüchi hem Özi herdaim xatirjemlikte turghuchi Xudadur.

5:23 1Kor. 1:8; Fil. 4:9; 1Tés. 3:13.

5:24 «Silerni Chaqirghuchi bolsa sadiq-wapadur, U uni jezmen ada qilmay qalmaydu» — «silerni Chaqirghuchi» — Xuda, elwette.

5:24 1Kor. 1:9; 10:13; 2Kor. 1:18; 2Tés. 3:3.

5:26 Rim. 16:16; 1Kor. 16:20; 2Kor. 13:12; 1Pét. 5:14.